

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ «СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ
ВИМІРИ»

24 травня 2024 року

Одеса

УДК 321(477)(063)

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 27.06.2024 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – доктор політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Швець С. Л. - кандидат політичних наук, викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Горобець Василь – аспірант першого року навчання ОНП «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Левенець Михайло – студент 4-го року навчання спеціальності 052 «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри: матеріали всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 24 травня 2024 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024. 82 с.

УДК 321(477)(063)

© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2024

© Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2024

ЗМІСТ

1. Бурлака М. С., Проноза І. І. РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У СВІТОВОМУ БАЛАНСІ СИЛ 5
2. Варіченко Д. О., Дмитрашко С. А. ДЕКОЛОНІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В МИСТЕЦТВІ І КУЛЬТУРІ: ЩО МИ НЕ МАЄМО ПРАВА ЗАБУТИ? 8
3. Горобець В. В. ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТІВ У СУЧАСНОМУ СВІТІ 13
4. Долженков О. Ф., Гринько К. ВИКЛИКИ СУЧАСНИМ ДЕМОКРАТІЯМ 15
5. Дяченко О. В., Наумкін І. О. МЕДІЙНА ПРОДУКЦІЯ ЯК РЕАЛІЗАЦІЯ ПОЛІТИКО-ІМІДЖЕВОЇ ФУНКЦІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ БЛОГ-ДИСКУРСІ 18
6. Замфірова А. К., Проноза І. І. ВЗАЄМОЗАЛЕЖНІСТЬ ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СУСПІЛЬСТВА 21
7. Казюк А. В., Музиченко Г. В. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА І ДЕМОКРАТИЧНЕ ВРЯДУВАННЯ 25
8. Калашінська М. В. СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПОЛІТИЧНОГО ПОСЕРЕДНИЦТВА В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ 28
9. Кириченко Є. В., Проноза І. І. ВПЛИВ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ НА ПОЛІТИЧНУ СВІДОМІСТЬ 32
10. Колодій Д. ВОЛОНТЕРСТВО ТА ЙОГО ВИДИ 36
11. Левченко Я. В., Проноза І. І. РОЛЬ МЕДІА В ПОШИРЕННІ ТА ФОРМУВАННІ ІДЕОЛОГІЇ ТА ПОЛІТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ 39
12. Манасарян А. Б., Гедікова Н. П. СУЧАСНІ ПОЛІТИЧНІ СПІВТОВАРИСТВА В КОНТЕКСТІ КОЛЕКТИВНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ 42
13. Наумкіна С. М., Уцеховський М. Ю. ВІДКРИТІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНІ МЕРЕЖІ ЯК ЗАСОБИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ 46

- 14.Павловський Я. Є, Гедікова Н. П. СУЧАСНИЙ СЕПАРАТИЗМ І
ФАКТОРИ ЙОГО ВИНИКНЕННЯ 49
- 15.Пустовіт А. М., Гедікова Н. П. ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У
ПОЛІТОЛОГІЇ: ВІД ПЕРСОНАЛІЗОВАНОГО НАВЧАННЯ ДО
АНАЛІЗУ ПОЛІТИЧНИХ ТРЕНДІВ 53
- 16.Рідник О. В., Проноза І. І. ПОЛІТИЧНА АКТИВНІСТЬ НАТО У
СУЧАСНИХ СВІТОВИХ ПРОЦЕСАХ: ВИКЛИКИ ТА НАСЛІДКИ 57
- 17.Руцький С. В. КІБЕРКОНФЛІКТИ У ПРОТИБОРСТВІ СУБ'ЄКТІВ
ПОЛІТИКИ НА ТЕРИТОРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН 59
- 18.Сацюк І., Наумкіна С. М. СЕПАРАТИЗМ ЯК ПОЛІТИЧНИЙ
ФЕНОМЕН У СУЧАСНОМУ СВІТІ 62
- 19.Сокорчук П. В. ЦІННІСНИЙ КОМПОНЕНТ ПОНЯТТЯ
КОМПЕТЕНТНОСТІ 65
- 20.Унтілова І. ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ЕЛЕКТРОННОЇ ДЕМОКРАТІЇ У
МЕРЕЖЕВОМУ СУСПІЛЬСТВІ 68
- 21.Фурман Г., Проноза І. І. ЦИФРОВА ПОЛІТИЧНА РЕКЛАМА:
ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ В ІНТЕРНЕТ-КОМУНІКАЦІЯХ 71
- 22.Афанасьєва А. В., Проноза І. І. ТОТАЛІТАРИЗМ ТА ЙОГО
НЕБЕЗБЕКА У СУЧАСНОМУ СВІТІ 75
- 23.Шевчук А., Проноза І. І. ФЕНОМЕН ПОЛІТИЧНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
ТА ЇЇ ФУНКЦІЇ 77
- 24.Бондаренко К., Наумкіна С. М. ХАРИЗМАТИЧНЕ ЛІДЕРСТВО
ПРЕЗИДЕНТА ЯК НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ КРАЇНИ 83
- 25.Гуд А., Гедікова Н.П. МОДЕРНІЗАЦІЯ ПОЛІТИЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ
НА ТЛІ ВІЙНИ 85
- 26.Семенов Є., Наумкіна С. М. СУВЕРЕНІТЕТ ДЕРЖАВИ ПІД ЧАС
ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГЕННЯ 87
- 27.Владімірцов М., Наумкіна С. М. М'ЯКА СИЛА НА ПОЛІТЧИНІЙ
АРЕНІ 90
- 28.Дрищук І., Наумкіна С. М. ГРОМАДЯНСЬКІ ІНІЦІАТИВИ У
ВПЛИВІ НА ВЛАДУ 92

- 29. Шкребій К., Наумкіна С. М. ІМІДЖ ПОЛІТИЧНОГО ЛІДЕРА ТА
ТЛІ ВІЙНИ 95**
- 30. Левенець М., Наумкіна С. М. ТЕЛЕМАРАФОН ЯК
НЕЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД ПРОПАГАНДИ В КОНТЕКСТІ
ДЕРЖАВОТВОРЕННЯ НА ТЛІ ПОВНОМАСШТАБНОГО
ВТОРГЕННЯ 97**

*Долженков О.Ф. – д.ю.н., професор,
професор кафедри політичних наук і права
Університету Ушинського*

*Грінько Каріна – здобувачка вищої освіти
спеціальності 952 – Політологія
Університету Ушинського.*

ВИКЛИКИ СУЧАСНИМ ДЕМОКРАТІЯМ

У сучасному світі питання політичних режимів, таких як диктатура та демократія, залишається однією з найважливіших тем для дослідження та дискусій. Політичні системи впливають на всі аспекти життя суспільства, включаючи економіку, культуру, соціальну сферу та міжнародні відносини. Розуміння сутності та наслідків різних політичних режимів є ключовим для розвитку громадянського суспільства та забезпечення стабільності та цивілізованості країн. Існує багато визначень демократії, але не має ні однієї загальноприйнятної той же час всі вони підкреслюють участь громадян в управлінні державою, регулярність виборів та рівноправність, що, дійсно, є базовими поняттями для розуміння демократії. Сучасні демократичні країни характеризуються широким розмаїттям політичних систем та культурних особливостей. США, наприклад, є прикладом представницької демократії з сильною федеральною структурою. Конституція США, ухвалена у 1787 році, заклала основи розподілу влади між законодавчою, виконавчою та судовою гілками. Американська демократія відзначається системою стримувань і противаг, яка забезпечує баланс між гілками влади. Основні політичні інститути включають Конгрес (складається з Палати представників і Сенату), Президента, який є главою держави і уряду, та Верховний суд.

Інший приклад – Канада. Це країна з федеративною парламентською демократією, де влада поділена між федеральним урядом і провінціями. Конституційний акт 1867 року та Конституційний акт 1982 року складають основу канадської політичної системи. Главою держави є монарх, представлений генерал-губернатором, тоді як глава уряду – прем'єр-міністр. Парламент складається з двох палат: Палати громад і Сенату. Вибори проводяться на федеральному, провінційному та місцевому рівнях, і громадяни мають право голосу в усіх виборах. Європейський Союз – це простір, де кожна з країн має свою унікальну політичну систему. Німеччина, наприклад, є федеративною республікою з парламентською системою правління. Федеральний канцлер є главою уряду, а президент — главою держави. Німецький парламент складається з Бундестагу і Бундесрату. Франція є республікою з президентсько-парламентською системою. Президент обирається прямим голосуванням і має значні повноваження, тоді як прем'єр-міністр очолює уряд. Парламент складається з Національної асамблеї та Сенату. Але, як відомо, демократія не є панацеєю від всіх лих. Вона, як і будь-який інший феномен, має як низку переваг, так і недоліків. Дослідження показують, що демократичні країни мають тенденцію до вищого рівня економічного розвитку та стабільності порівняно з авторитарними режимами. Демократія сприяє розвитку ринкової економіки, інновацій та підприємництва. Вільний ринок та захист прав власності є основними складовими економічного успіху демократичних країн.

Демократія сприяє досягненню соціальної справедливості, забезпечуючи рівні можливості для всіх громадян. Демократичні країни прагнуть створити умови для рівного доступу до освіти, охорони здоров'я та соціального забезпечення. Але, попри численні переваги, сучасні демократії стикаються з низкою викликів, які можуть загрожувати їх стабільності та ефективності: це поляризація суспільства, корупція, вплив медіа та дезінформація, глобалізація. Сучасні медіа відіграють важливу роль у формуванні громадської думки та політичного процесу. Однак зростання впливу соціальних мереж та онлайн-платформ створює нові виклики для демократій. Дезінформація та фейкові новини можуть маніпулювати громадською думкою, викликати недовіру до

традиційних медіа та посилювати поляризацію. Демократичні країни повинні знайти баланс між свободою слова та запобіганням поширенню шкідливої інформації. Глобалізація також певною мірою створює нові виклики для демократичних країн, зокрема економічні нерівності, міграційні кризи та загрози національній безпеці. Демократичні уряди повинні знайти шляхи адаптації до глобальних змін та забезпечити справедливий розподіл вигод і ризиків глобалізації. Водночас, міжнародне співробітництво та участь у глобальних організаціях можуть допомогти демократичним країнам вирішувати ці проблеми.

Сучасні демократії стикаються з необхідністю адаптації до нових викликів і зміцнення своїх інститутів для забезпечення стабільності та процвітання. Міжнародні організації відіграють важливу роль у підтримці та розвитку демократії у світі. Вони надають технічну допомогу, здійснюють моніторинг виборів, захищають права людини та сприяють поширенню демократичних цінностей. Відтак, демократія є складною та динамічною системою, яка вимагає постійного розвитку та адаптації до нових викликів. Попри численні переваги, демократичні країни повинні бути готові до подолання проблем, таких як поляризація суспільства, корупція, вплив медіа та дезінформація, а також виклики глобалізації. Міжнародне співробітництво та підтримка громадянського суспільства відіграють важливу роль у зміцненні демократії та забезпеченні її стабільності та ефективності. Інновації в управлінні та використання новітніх технологій також можуть сприяти розвитку демократичних інститутів та залученню громадян до політичного процесу.

Література

1. Menke M. E-Democracy How to Participate in Politics Digitally. *The New Federalist*. 2020. 15 July. URL: <https://www.thenewfederalist.eu/e-democracy-how-to-participate-in-politics-digitally?lang=fr>.